

Ingyenfüzet: „A talajban élő állatok szervezete.”

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falú” Országos Földművelésszövetség.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 30. szám.

Vasárnap, július 24.

Az osztrákok lezárták a határt a magyar liszt, gyümölcs és főzelékfélék előtt.

Julius hó 15-én váratlanul beállott Ausztria és Magyarország között a szerződésnélküli állapot.

A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés — mint ismeretes — július hó elsején lejárt. A szerződő felek közvetlenül a lejárat előtt a szerződés hatályát meghosszabbították július hó 15-ig. A két hétig tartó tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, sőt az osztrák kormány ahhoz sem járult hozzá, hogy az eddig fenn-

állott kereskedelmi szerződést július hó 15-én tul ideiglenesen ismét meghosszabbítsák. Ennélfogva július hó 15-én a két állam között szerződésnélküli állapot állott be, azonban megszakítás nélkül folytatni fogják a tárgyalásokat az új kereskedelmi szerződés megkötése végett.

Kép a Tizsakürt-kórhányi Faluszövetség júniálisának egy csoportjáról.

A tárgyalások során a magyar delegáció azt az ajánlatot tette az osztrákoknak, hogy elvi álláspontként fogadják el, hogy $1\frac{1}{2}:1$ arány alapján jöjjön létre provizórikus szerződés; az $1\frac{1}{2}$ Magyarországra, az 1 Ausztriára vonatkoznék. (Magyarország másfélszer annyit exportálhasson Ausztriába, mint amennyit Ausztria Magyarországra exportálhat.) Az osztrákok azonban biztosítékot kívántak, hogy Magyarország a megfelelő mennyiséget, ami ebből az arányból reáharulna, tényleg át is veszi. A magyar delegáció vezetője erre kijelentette, hogy néhány hónap múlva meg fogják állapíthatni, hogy ez tényleg bekövetkezett. Az osztrákok ragaszkodtak ahhoz, hogy a magyar kormány kösse le magát arra, hogy valóban átveszi a szóban forgó mennyiséget, mert különben nem hajlandók ezen az alapon tárgyalni.

A magyar delegáció erre azt az ajánlatot tette, hogy csereforgalom létesüljön a szigorú kompenzációs elv kerestülvitelével, szintén provizórikusan. Ezt sem fogadták el az osztrákok.

Végül azt az ajánlatot tette a magyar delegáció, hogy bizonyos kontingensre a legtöbb kedvezményt biztosítsák mindkét részről. De az osztrákok ezt sem voltak hajlandók elfogadni.

Minden kétséget kizáróan észrevehető volt tehát, hogy az osztrákok jelenleg nem akartak szerződést kötni Magyarországgal, mert minden ideiglenes és gyakorlati megoldás elől elzárkóztak.

A magyar delegáció vezetője, Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter erre kijelentette, hogy nagyon sajnálja, hogy Ausztria, egészen fölösleges módon, felidézi a szerződésen kívüli állapotot, ami mind a két ország közgazdaságát csak károsan érintheti. Egyidejűleg meghívta az osztrák delegációt a Budapesten folytatandó tárgyalásokra.

Az osztrák kormány azonban ennél is tovább ment és behozatali engedélyekhez kötötte a következő cikkeket: buzaliszt és búzából készült őrlési termékek, rozs és árpa, fűz barack, cseresznye, meggy, alma és körte, gyümölcsdzsemek, hagyma és fokhagyma, friss paradicsom, uborka, zöldbab és zöldborsó, ez utóbbiak légmentesen elzárt dobozokban is, szárnyas, tojás és tojássárgája, stb. A buza nem szerepel a listán, az tehát továbbra is behívható.

Purgly Emil földművelési miniszter nyilatkozata.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter, aki a bécsi tárgyalásokon a kormányt képviselte, az alábbiakat mondta az osztrák-magyar tárgyalásról és a szerződésen kívüli állapotról:

— A tárgyalások során minden vonalon, tehát ugy a mezőgazdasági, mint a kereskedelmi kérdésekben elmentünk addig a határig, amíg az ország életbevágó érdekei azt megengedték. Benyomásom az, hogy ma az osztrák álláspontot nem jól át gondolt gazdaságpolitikai irány, hanem inkább belpolitikai szempontok vezérik.

— Remélnem kell azonban, hogy felül fog kerekedni a józan, megfontolt gazdaságpolitikai irányzat, amely lehetővé teszi a kereskedelmi forgalom nehézségeinek át-hidalását addig is, amíg végleges kereskedelmi szerződés megköthető lesz. Ez mindkét országnak igen fontos érdeke.

— Az osztrák delegáció kedden, július hó 19-én érkezik Budapestre, hogy két irányban vegye fel a tárgyalást a magyar delegációval. Az egyik módus vivendi (kivezető út) találása, amely arra irányul, hogy az eddigi szerződéses vámkok mellett kontingensek megállapításával történjék mindaddig az áruforgalom, amíg végleges megoldás nem jött létre. Ezzel párhuzamosan a tárgyalások a végleges szerződésre vonatkozóan is elkezdődnek és re-

mélnem kell, hogy a mai szerződés nélküli állapot nem fog sokáig tartani és vissza lesz állítható az eddigi kereskedelmi forgalom lehetősége.

Itt említjük meg, hogy a kormány tagjai Károlyi Gyula gróf miniszterelnök elnöklésével július hó 15-én miniszterközi megbeszélést tartottak, amelyen az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés megszűnésével előállott új helyzetről tárgyaltak.

Mayer János nyilatkozata.

Mayer János ny. földművelésügyi miniszter a következő nyilatkozatot tette a magyar-osztrák szerződés nélküli állapotról:

— Kétségbeejtőnek* és katasztrofálisnak tartom, hogy az osztrákok éppen a magyar gyümölcsészőn idejéig használták ki arra, hogy a szerződéses viszonyt felbontsák. Nem is találok rá megfelelő kifejezést és azt hiszem, hogy keveset mondtam, hacsak a legmesszebbmenő illojlitásnak tekintem szomszédaink magatartását. Ausztria és Magyarország kölcsönösen egymásra van utalva s azt is megértem, hogy egyensúlyba akarják hozni kivitelüket az osztrákok a mi exportunkkal, azonban a felmondás módját a barátságatlanság jelének kell tekinteni. Nem volt az józan lépés Ausztria részéről, hiszen mi nem állhatunk harcba egymással és a megtorlások politikája nem eredhet a jószomszédságból és a barátságos viszonyból.

A mezőgazdaság állásfoglalása.

Az osztrák-magyar tárgyalások félbeszakadása, a beállott szerződésen kívüli állapot és az osztrákok magatartása kétségkívül a magyar mezőgazdaságot érinti első sorban.

Mutschenbacher Emil, az OMGE igazgatója, a következő nyilatkozatot tette ebben a kérdésben:

— Az osztrák szakítás a legrosszabb időpontban történt, mert hiszen most volna a magyar gyümölcs és főzélék kivitelének ideje. Ha az osztrák autonóm vámtételek életbe lépnek, akkor megszűnik az eladási lehetőség, különben is az osztrákok engedményei mindig az ilyen cikkekben érvényesültek nálunk. Én azt remélem, hogy az állatkivitel megakadályozása az osztrák autonóm-tarifá életbeléptetése révén nem fog sikerülni, talánuk helyette más piacot. Bizom az olasz piac megnyitásában, minthogy az olaszokkal a megállapodások már megvannak, azok az életbeléptetést várják és a magyar kűség megérdemelte, hogy az életbeléptetés azonnal megtörténjék.

— Évszázadok óta voltunk Ausztriával barátságban s ezt a viszonyt most az osztrákok önhatalmulag megszüntetik. Egyik napról a másikra azt a hitet keltették bennünk, hogy provizóriumot fogunk létesíteni, de végül még ezt az ideiglenes megoldást sem fogadták el. Annál inkább hibáztatunk kell az osztrákokat, mert hiszen saját mezőgazdasági érdekeik sem követelték ezt a szakítást. Az osztrák agrártermelés meg volt elégedve mindig a vámvédelemmel. Ha most Dollfuss kancellár ilyen végzetes lépésre ragadtatta magát, azt másképp nem tudjuk megmagyarázni, minthogy valószínűen a nemzeti tanácsban az agrár, a keresztényszocialista, a Heimwehr és egyéb alakulatokat akarja megnyerni, olyan tényre szánva el magát, amit eddig egyetlen osztrák kormány sem mert megtenni.

— Gazdasági indító okok hiányoztak a szakításnál. Magyarország mindig igen jelentős fogyasztó piaca volt az osztrák iparcikkeknek, tarifálan a legközelebb fekszik hozzánk Ausztria és így a legolesóbban juthat a magyar élelmiszerekhez. Ha ezt a helyzetet most felborították, akkor politikai cselekedetet követtek el. A mi részünkről hiba nem történt, a legnagyobb előzékenységet tanúsította a magyar kormány. Sőt a magyar agráriusok

többet követeltek a kormánytól, mint aminő követeléseket megbizottaink Bécsben támasztottak.

— A magyar kormány még abba is belement, hogy Ausztriától vásároljuk a fát. Mi agráriusok mindenestre sokalltuk ezt az engedékenységet. Ha az osztrákoknak ipari téren lett volna konkrét követelésük, azt a magyar kormány teljesítette volna, mert mi mindenképp meg akartuk kötni a szerződést.

— A Mezőgazdasági Kiviteli Intézet az adott helyzetben programot dolgozott ki, hogy ha megszakadna Ausztriával a tárgyalás, miként lehetne a mezőgazdaságon segíteni. Két megoldás áll előtérben; az egyik az, hogy legalább ideiglenes megállapodás jöjjön létre az osztrákokkal a magyar barackra, dinnyére, meggyre, főzélékre stb. és hogy az osztrákok ezekre a cikkekre tartásuk fenn az eddigi szerződéses vámtételeket. A másik tervezet az, hogy ha az osztrákok nem járulnak hozzá az ideiglenes megoldáshoz, akkor a mezőgazdasági cikkeket más fogyasztóterületekre szállítsuk.

— Tervezetünkben még skandináv államok is szerepelnek. Mindez azonban csak akkor lenne időszerű, ha az osztrákokkal nem sikerülne a megegyezés. A magyar mezőgazdaságnak az az álláspontja, hogy Ausztriával meg kell állapodni és ha szükséges, még a Népszövetség segítségét is igénybe kell venni. Elvégre a Népszövetség most ad kölcsönt Ausztriának, szánja az osztrákokat és így joggal megkövetelhetik tőlük, hogy ne kövessenek olyan gazdasági irányelveket, amelyek a Népszövetség felfogásával ellentétben állnak. A magyar mezőgazdaság nem áll védtelenül és tanácstalanul; tudni fogjuk, mit kell tennünk, de az utolsó pillanatig reméljük, hogy Ausztriában győz a jobb belátás.

Koós Mihály nyugalmazott államtitkár, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója az alábbiakat mondotta:

— A gazdák szempontjából a legrosszabb időben jött a szerződésnélküli állapot Ausztriával. Hiszen nálunk most van a mezőgazdasági termények kivitele szempontjából a legfontosabb időszak. Az az érzésünk, hogy az osztrákok ezzel a lépéssel csak taktikáznak. Reméljük, hogy rövid idő alatt sikerülni fog velük szerződéses viszonyba kerülni. Azt a tényt, hogy Purgly Emil földművelésügyi miniszter ment ki személyesen tárgyalni Bécsbe, döntő lépésnek tekintem, hogy rövidesen meg fogják oldani a kérdést és az osztrákokkal nem fogunk vámháborúba keveredni, mint Cseh-Szlovákiával.

A Mezőgazdasági Kiviteli Intézet részéről a gyümölcs- és főzélékexport-kérdésben a következőket mondották:

— Folyó hó 15-étől kezdődőleg gyümölcs- és főzélék-szállítmányok Ausztriába csupán autonóm vámtétellel kerülhetnek kivitelre. Ezek a vámtételek, tekintettel arra, hogy a legtöbb és legfontosabb cikkeknél 50 aranyshillinget tesznek ki, egyelőre nem teszik lehetővé az Ausztriába való kiszállítást. A Kiviteli Intézet természetesen minden lehető el fog követni, hogy az osztrákoknak ez az intézkedése lehetőleg ne sujhassa a termelőket, sem a kereskedőket és ezért minden igyekezettel azon lesz, hogy az eddigi Ausztrián kívüli piacok felvevőképességét emelje és az Ausztriából kimaradt szállítmányokat azokon a piacokon helyezze el. Különösen a német piacoknak a felvevőképessége igen nagy a magyar áruk részére. Lengyel relációban is megindultak már a cseresznye-, uborka- és barackszállítások. Csehországba is, annak ellenére, hogy szerződésen kívüli állapotban vagyunk, megindultak már a gyümölcsszállítmányok, mert egyrészt a cseh Nemzeti Bankkal, másrészt a cseh hatóságokkal kompenzációs alapon egy provizórikus megállapodást létesítettünk. Ugyancsak megindult néhány próbaküldeménynek Franciaországba való kiszállítása is és remélhető, hogy tömeggyümölcsünk: a szőlő és dinnye beérésekor, sikerül a távolabbi piacokra, még az északi államokba is jelentős tételeket elhelyezni.

A magyar társadalom megtorlást követel.

Az osztrákok magatartása érthető megdöbbenést keltett nemcsak gazdasági körökben, hanem osztatlanul az egész magyar közvéleményben. Főleg azt kifogásolják, hogy a legkritikusabb időben, a gyümölcs- és főzélék-idején, szánta rá magát Ausztria erre a lépésre és tette lehetetlenné a megegyezést, másrészt előidézte a szerződésenkivüliség állapotát. Ennek a megdöbbenésnek a nyomán támadt az a gondolat, hogy Ausztriával szemben bizonyos megtorlást kell életbeléptetni. A társadalmi szervezetek körében felvetették azt a gondolatot, hogy a magyar kormányt egységes fellépéssel megfelelő retorziós lépésre kellene szorítani. Ez a lépés pedig nem volna más, mint hogy rögtön haza kell hívni az Ausztriában nyaraló, tehát pénzüket ott elköltő magyar állampolgárokat. A kormánynak egyszerűen el kell rendelnie, hogy minden állampolgárnak, aki Ausztriában fürdőzik, záros határidőn belül haza kell térnie, különben súlyos büntetést vagy felemelt adót fizet.

Kecskeméten és Nagykőrösön, a gyümölcs- és főzélék-félék legelső piacain, természetesen a szerződésnélküli állapot következményeképpen az árak nagy mértékben estek, a termelőgazdák helyrehozhatatlan kárára.

Az állattartó gazdaságok értékesítési segítséget kérnek.

Az állattartó, hizlalo és tejtermelő gazdaságok nem nagy örömmel fogadták a boletta föltámasztását. Ugy vélekednek, hogy a gabonajegy csak a szemtermelő gazdaságokra nyújt előnyt, ellenben határozottan hátrányos az állattenyésztéssel foglalkozó gazdaságok szempontjából, mert lényegesen drágítja az abraktakarmánvekat. A gabonajegy mellett a korpa, takarmányliszt, stb. kétségkívül többre kerül az állattal foglalkozó gazdaságoknak, mintha boletta nélkül vásárolhatnák meg a szóban lévő cikkekből a szükségletüket. A boletta tehát növeli az állattartó gazdaságok termelési költségeit éppen akkor, amikor az értékesítési helyzetük is megnehezül, mert a legközelebbi jövőben a kiviteli esélyek tévén aligha számíthatnak javulásra és a belföldi piac felvevőképessége is csak gyengülhet, ha husról, vagy egyéb állati termékről van szó.

A boletta az érdekelte gazdák szerint az állattenyésztést és hizlálást, de a tejtermelést sem segíti, sőt hátránycsabb helyzetbe hozza a gazdaságokat. Ennek a hátránynak kiküszöbölésére nagy súlyt vetnek a gazdák és úgy gondolják, hogy erre legalkalmasabb volna a tejtermelő, hizlalo és általában állattenyésztő gazdaságokat a belföldi és külföldi értékesítésnél alátámasztani az értékesítés megfelelő állami megszervezése és segítése révén. A segítségnyújtásnak megvan a maga jól bevált rendszere, ezt kellene a gazdák szerint tovább építeni.

Ezenfelül külön segítség lenne a gazdaságok számára, ha a búzának és rozsnak takarmányozásra való fölhasználását a gazdaságokban való conizálással és a boletta biztosításával lehetővé tennék. Így ugyanis a gazdaságoknak kellő mennyiségű takarmányuk lenne addig, amíg az új kukorica használatára sor kerül s az átmeneti időben fölöslegessé válnék a deviza ellenében való takarmányimport, nem szólva arról, hogy a termelési költség is csökkenne.

Gyűjtsünk új előfizetőket a „Vasárnap” részére!

Walko külügyminiszter beszámolója a lausannei értekezletről.

Magyar szempontból legfontosabb lesz a szeptemberi agrárkonferencia.

Az Egységspárt Pesthy Pál elnöklésével július hó 14-én pártértekezletet tartott, amelyen Walko Lajos külügyminiszter ismertette a lausannei konferencia tárgyalásainak anyagát és az ott létrejött megállapodások jelentőségét.

A miniszter utalt arra, hogy az utóbbi években mind általánosabbá vált az a felfogás, hogy azok a fizetések, amelyek a békeszerződéssel és az azt követő egyezményekkel kapcsolatosak, lehetetlenné teszik a normális gazdasági élet újjáépítését az egyes nemzetek között. Amikor a Hoover-moratórium lejáratára közeledett, érezték az érdekeltek hatalmak, hogy egy újabb lépést kell előre tenniük és ennek a formába öntésére hívták össze, hosszú előzetes tárgyalások után, a lausannei konferenciát. Természetes, hogy ennek a konferenciának éppen az volt az alap gondolata, hogy ezeket a politikai fizetéseket kellene valamiképpen úgy rendezni, hogy ne nehezdedjenek rá a nemzetközi gazdasági életre. A lausannei konferencia tehát első sorban ezzel a kérdéssel foglalkozott s mivel ez volt a kiindulás pontja, logikus volt, hogy mindjárt a konferencia elején megállapodások jöjjenek létre olyan értelemben, hogy amíg ezek a tárgyalások folynak, függőben maradjanak az összes politikai fizetések. Ez nemcsak a német fizetésre vonatkozott, de némi változtatással a konferencia későbbi folyamán alkalmazták más államokra, elsősorban a Magyarország és Bulgária részéről teljesítendő fizetésekre. A változtatás abban állott, hogy ezeket meghatározott időpontig, amint ismeretes, december 15-ig függesztették fel.

A miniszter ezután behatóan ismertette a német jóvátételi kérdés történetét, úgy, amint az a lausannei tárgyalások folyamán kibontakozott, majd ezeknek az eredményét is. Ezután rátért azoknak a politikai kérdéseknek az ismertetésére, amelyek a német jóvátételi kérdéssel kapcsolatban felmerültek. Különösen fontos annak a megállapítása, hogy a jóvátételi kérdés megszűnt, mert ez kihat a békeszerződés jóvátételi részébe foglalt ama szakaszokra, amelyek a Németbirodalom és szövetségeseinek háborús bűnösségét állapították meg. Hangsúlyozta a miniszter, hogy nagyjelentőségű az az állásfoglalás is, amely megállapítja, hogy a lausannei konferencián tárgyalt kérdésekkel, vagy az ezekhez hasonlókkal a jövőben is ugyan-

abban a szellemmel fognak foglalkozni, mint amilyen a lausannei jegyzőkönyvet eltöltötte.

Rátérve a Magyarországot közvetlenül érdeklő kérdésekre, ismertette, hogy a magyar fizetések december 15-ig függőben maradnak, amely időpontig fogják letárgyalni a nem német jóvátételi fizetések és a békeszerződés egyéb határozmányai alapján felmerült kötelezettségek rendezését. Hangsúlyozta a miniszter, hogy a magyar kormány a legnagyobb következetességgel azt az álláspontot foglalja majd el az október hó folyamára tervezett konferencián, hogy a mai helyzetben, amikor nincs lehetőség külföldi vonatkozásban fizetések teljesítésére, a békeszerződésen alapuló terhekről lévén szó, teljes mértékben tekintetbe vételessék az ország gazdasági és pénzügyi helyzete és velünk szemben is kövessék azt az eljárást, amelyet a lausannei jegyzőkönyvbe foglalt deklaráció a jövőben követendőnek jelölt meg.

A miniszter ezután a lausannei konferencia másik kérdés csoportját, a gazdasági és pénzügyi újjáépítésre vonatkozó megbeszélések anyagát ismertette. Hangsúlyozta, hogy ez a kérdés igen erősen előtérben állott, mert az volt a felfogás, hogy homokra épülne minden, a politikai fizetések terén történő megállapodás, ha nem jönne létre a különböző államok között megfelelő megállapodás általában a pénzügyi és gazdasági rekonstrukció kérdésében. Ebből a szempontból az érdeklődés középpontjában a közép- és kelet-európai kérdés állott. Ismertette ezután azt a határozatot, amelyet e kérdésben hoztak. E határozat értelmében bizottságot küldenek ki, mely valószínűleg szeptember folyamán ül össze. A bizottságban résztvesznek Anglia, Franciaország, Olaszország, Németország, Csehszlovákia, Ausztria, Magyarország, Románia, Jugoszlávia, Bulgária, Görögország, továbbá Belgium, Svájc és Hollandia. A bizottság feladata az, hogy Közép- és Kelet-európa pénzügyi és gazdasági rekonstrukciójának lehetőségeit megteremtse. Különösen arra kell igyekeznie a bizottságnak, hogy alkalmas eszközöket találjon a mostani transzferálási nehézségek kiküszöbölésére s lehetővé tegye a most fennálló különböző korlátozások fokozatos megszűnését, amelyek a forgalmat most akadályozzák. A bizottságnak mindent el kell követnie arra, hogy élénküljön a kereskedelmi forgalom a közép- és kelet-európai államok között, valamint harmadik államokkal is s meg kell találnia az orvosságot azokra a nehézségekre, amelyek Közép- és Kelet-európa mezőgazdasági államaiban a gabonaművek árának esése következtében állanak elő. Ismertette a miniszter azokat a terveket, amelyek az eddig lefolyt beszélgetések folyamán felmerültek, elsősorban a gabonaértékesítés, azután az állatkivitel és más mezőgazdasági termékek kivitelének szempontjából. Hangsúlyozta ezután a miniszter, hogy a kormány részéről különös jelentőséget a szeptember havi konferenciának tulajdonít. Ennek során arra kell törekednünk, hogy érdekeink megfelelő képviselőtéről gondoskodjunk s igyekeznünk kell arra, hogy mielőbb valóra váljanak azok a tervek, amelyeket nagy vonásokban most ismertettünk. Hangsúlyozta ezután a miniszter, hogy a lausannei konferencia a Népszövetség segítségével és részvételével bizottságot küldött ki, amelynek feladata a téli hónapokra tervezett világgazdasági konferencia előkészítése lenne. E világgazdasági konferencián általában két csoportba oszlanak a tárgyalandó kérdések, a pénzügyi és a gazdasági kérdések csoportjára. Ezen a világgazdasági konferencián valószínűleg résztvesznek az Egyesült Államok is.

Végül a miniszter megállapította, hogy a multtal szemben ma eltérés mutatkozik. Mert amíg azelőtt minden

A Tiszakürt-kórhányi Faluszövetség vezetősége.

Középen ül jobbról: Nagy Sándor, a Faluszövetség központi igazgatója, mellette Bálint János, a helyi fiók elnöke.

állam arra törekedett, hogy csak a saját sorsán javítson, abban a hitben, hogy ez lehetséges, anélkül, hogy a többi állam helyzetében is javulás állna be, *ma mindjobbban előtérbe nyomul annak a megismerése, hogy minden ország csak akkor javíthat a saját helyzetén is, ha minden ország helyzetében általános javulás áll be.* Nem várja azt, hogy már az őszi hónapokban gyakorlati eredményeit is láthassuk ezeknek a konferenciáknak, de kétségtelenül elérkezünk oda, hogy most már tényleg olyan gondolat- és eszmékörben fognak hozzá az államok ezeknek a kérdéseknek a megoldásához, amelyek lehetővé teszik azt, hogy azoknak gyakorlatilag is érezhető kedvező hatásuk legyen általában valamennyi, de különösen a közép- és kelet-európai államoknál.

A főbb felszólalások.

A miniszter felszólalása után Biedermann Imre báró Baranya és Somogy vármegye rozsdakárára hívta fel a párt figyelmét és az állatexport problémájának mielőbbi megoldását sürgette. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök utalt arra, hogy a különböző rozsdasajtotta vidékekről most futnak be a jelentések és ha a kormány tiszta képet nyer majd a helyzetről, meg fogják tenni a megfelelő intézkedéseket.

Csizmadia András a külföldre feladott gabona bolettájának beváltása tekintetében eddig fennálló szabályok olyan értelmű megváltoztatását kérte, hogy a feladó kereskedő a feladást követően a lehető legrövidebb idő alatt megkaphassa az őt illető pénzüsséget, mert ezzel a gazdaságszervezési helyzetén is segítenek, mert a tőkék ismét

rendelkezésre állnak a kereskedőknek gabonavásárlás céljaira. Károlyi Gyula gróf válaszában kijelentette, hogy fel fogja hívni a pénzügyi kormányzat figyelmét arra, kövessenek el mindent abban az irányban, hogy a boletta lebonyolítása minél gyorsabban keresztülvihető legyen.

Vay Miklós báró a munka nélkül maradt mezőgazdasági munkások kérdésében országos konferencia összehívását kérte. Ivády Béla az elemi károk bejelentésével kapcsolatosan rámutatott arra, hogy a pénzügyi hatóságok ebben a tekintetben bizonyos határidő betartására vannak kötelezve. Minthogy a rozsdakárok olyan hirtelen léptek fel, hogy a gazdák ezt a terminust nem tudták betartani, arra kéri a kormányt, utasítsa a pénzügyigazgatóságokat, hogy a gazdákat ezen a címen ne utasítsák el adóelengedési kérelmükkel. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy ezt a kérdést a legközelebbi gazdasági értekezleten meg fogja beszélni.

Mayer János a hevesmegyei rozsdakárokról beszélt és arra kérte a kormányt, bocsásson ingyenes üzemenyagot a gazdák rendelkezésére.

Fáy István a felvidéki rozsdakárokról hívta fel a párt figyelmét, majd ismertette egyes pénzintézeteknek, köztük az Olasz-Magyar Banknak olyan értelmű eljárását, amellyel a gazdákkal szemben támasztott követelések behajtása tárgyában kiadott legutóbbi kormányrendelet gazdavédelmi intézkedéseit akarják gyengíteni. Körlevelekben az adósokat olyan nyilatkozat megtételére hívják föl, hogy a gazdavédelmi rendeletben biztosított előnyökről lemondanak.

A párt legközelebbi értekezletét augusztus hó 4-én tartja.

Arra kényszerítik a gazdákat, hogy a körjegyzői székhelyre menjenek minden marhalevel-ügyben.

A Faluszövetség akciója e sérelmes intézkedés megváltoztatása érdekében.

A „Falú” Országos Szövetség július hó 7-én a következő felterjesztést intézte Purgly Emil földművelésügyi miniszterhez:

A dunántúli állattenyésztők gazdaközönsege köréből, de különösen Veszprém vármegyéből panaszok érkeznek vezetőségünkhöz, hogy vármegyei határozat alapján beszüntették a marhaleveleknek községenként való kezelését s a gazdákat arra kényszerítik, hogy a körjegyzői székhelyre menjenek minden marhalevel-ügyben. Az új rendszer nagy izgalmat keltett az érdekelt kisgazdaközönség körében, mert a vásárra készülő gazdák kénytelenek esetről-esetre, a legnagyobb munka idején is, a körjegyzői székhelyre menni marhalevelükért, illetve a marhalevelre rávezetendő irányításért, ami nemcsak egy napi munkavesztést jelent rájuk nézve, hanem fuvarköltiségeket is, mert a körjegyzői székhely sok helyen a harmadik-negyedik faluban van.

A mostani viszonyok között, amikor a vásári kereslet hiánya és az állatértékesítés válsága folytán három-négy vásárra is kénytelen elhajtani a kisgazda állatját, míg vevőre talál, újabb zaklatásnak látszik ez az intézkedés a gazdákra nézve, aminek nyilván a községi bevétel fokozása a célja, mert a körjegyzők a marhalevelnek ilyen kezelésére vannak kötelezve s így a marhalevelként befizetendő 8—10 fillér díj, az illetékes község bevételét szolgálja, holott eddig a községenkénti marhalevelkezelő kapta a díjat munkadíja fejében. A hozzánk beérkezett jelentések szerint azonban a községi bevétel fokozását el lehet érni azzal is, hogy a marhalevelért járó díjnak csak a fele illesse a marhalevelkezelőt, míg a másik fele a község pénztárát.

Nem szükséges bővebben vázolni azt a lelki légkört, ami a gazdasági válság és az azzal járó politikai agitáció folytán a falvakban sajnálatosan kialakult, de rá kell mutatnunk arra, hogy a társadalmi rend érdeke, hogy minden újabb izgalmat fokozó anyag, mely elkerülhető, feltétlenül kiküszöböltessek. Ennélfogva arra kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék a különböző vármegyék, de különösen Veszprém-vármegye fenti tárgyú határozatát megvizsgálni és oda hatni, hogy az javaslatunk értelmében haladéktalanul megváltoztattassék.

A felterjesztést Mayer János ny. miniszter, a Szövetség elnöke írta alá.

T. előfizetőinkhez!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése július hó 31-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre	. 2 P
félévre	. 4 P
egész évre	. 8 P

Mutatványszámot levelezőlap-kérésre készséggel küld a

KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., József-körút 5.

Módosították a vadászati tilalmi időket.

A m. kir. földművelésügyi miniszter 60.600/1932. szám alatt rendeletet adott ki a vadászati tilalmi idők módosítása tárgyában.

A rendelet szerint az általános vadászati tilalom január 1. napjától — július 31. napjáig bezárólag tart, amely idő alatt hajtókutyákkal (kopó, taeszkó, agár vagy egyéb hajtóebbel) egyáltalán nem szabad vadászni. Az általános vadászati tilalom idején is szabad kotorekébekkel kotorekmunkát végezteni, vizslával, valamint pórázon vezetett vérebbel és friss disznó (medve) nyomra eresztett „disznós kutyá"-val vadászni.

Tekintet nélkül az általános vadászati tilalom idejére, tilos vadászni: a) szarvasbikára október 16. napjától — július 31. napjáig bezárólag, szarvastehénre és szarvasborjura február 16. napjától — szeptember 30. napjáig bezárólag; b) dambikára december 1. napjától — augusztus 15. napjáig bezárólag, dámtehénre és damborjura február 16. napjától — október 15. napjáig bezárólag; c) őzbakra október 16. napjától — április 15. napjáig bezárólag; őzsutára és gidára december 16. napjától — október 15. napjáig bezárólag; — d) zergére december 1. napjától — július 31. napjáig bezárólag, zergegidára minden időben; e) muflonkosra december 1. napjától — július 31. napjáig bezárólag, muflonjuhra és bárányra minden időben; f) mezei nyulra február 1. napjától — augusztus 31. napjáig bezárólag; g) siket- és nyirfajdkakasra június 1. napjától — március 31. napjáig bezárólag, mindkét fajd tojóra és jérécre minden időben; h) eszésmadárra november 1. napjától — augusztus 15. napjáig bezárólag; i) tuzokkakasra január 1. napjától — február utolsó napjáig bezárólag és június 1. napjától — október 31. napjáig bezárólag, tojóra és jérécre minden időben; j) fácskakasra február 1. napjától — augusztus 31. napjáig bezárólag, tojóra és jérécre február 1. napjától — szeptember 30. napjáig bezárólag; k) fogolyra, fűjre és harisra december 16. napjától — július 31. napjáig bezárólag; — m) vízimadárira április 15. napjától — június 30. napjáig be-

zárólag; n) házi galambra, éneklő madárra, valamint a kis és nagy kócsagra, kanalasgémre, üstökös gémre, bottúra vagy ibiszre, reznek-tuzokra, továbbá a vadászati szempontból figyelembe jövő hasznos madarakra, így a bibircere, kék vércsére, a baglyok minden fajára és a sirályra minden időben.

Az m) és n) pontokban meghatározott vadászati tilalom nem terjed ki és a tiltott időszak alatt is szabad vadászni a seregekben vonuló vadludakra és vadkacsákra, a téli buvárfajokra, a kányák fajaira, a karvalyra, a héjára, a réti héjára, a gatyás ölyvre, valamint vadászati szempontból káros egyéb szárnyas ragadozóra, továbbá a szarkákra, szajkóra, a varjakra, a verebekre és a közönséges seregélyre, a közönséges seregélyre azonban csak a szőlőkben és gyümölcsösökben.

A tilalmi idők alatt sem a vadak fiait, sem a madarak fészkeit szándékosan érinteni, vagy tojásaikat elszedni tilos. A miniszter a madarak tojásának kizárólag vadtenyésztés céljából gyűjtését megengedheti. Ily gyűjtésre vadászati jog bérleje a bérbeadó hozzájárulásának igazolásával kaphat engedélyt.

A vadászati tilalmi idők megállapítása nem érinti a telepítés utján hozott és azon helyen egyébként nem tenyésző vad telepítőjének azt a jogát, hogy mindaddig, amíg a telepített egyedek és azok ivadéka a tulajdonát alkotó, vagy olyan ingatlanon tartózkodnak, amelyen a vadászati jog gyakorlása őt illeti és amíg más telepítés folytán, vagy egyéb okból az egyedek tekintetében fennálló tulajdonjoga kétségesse nem válik, azokra a vadászatot minden időben gyakorolhatja és másnak is megengedheti. Az e jog gyakorlására irányuló szándékot be kell jelenteni a földművelésügyi miniszternek. A földművelésügyi miniszter a telepítőt megillető vadászati joggyakorlását megtilthatja, ha a jog fennállása kétségesse vált.

Hasznos vadra fényező alkalmazásával minden időben tilos vadászni.

A rendelet 1932. évi augusztus hó 1-én lép életbe.

Másfélmillió métermázsás kárt okozott a rozsdá és a hóguta.

Országszerte beszélnek arról, hogy az ország egyes részein jelentős rozsdá és hógutából származó kár érte a buzatermelést. A földművelésügyi minisztérium éppen ezért szükségesnek tartotta ebben a kérdésben tisztázni a helyzetet és országos adatgyűjtést rendelt el a gazdasági felügyelőségeknél. A felügyelőségek jelentései alapján a minisztérium július hó 15-én rendkívüli természetű jelentést tett közzé, mely a következőképpen szól:

A július 6-án kiadott hivatalos természetjelentésben csupán általánosságban történt említés a kalászosokon fellépett rozsdakárokról és hógutáról. A rozsdakárok nagyságáról és kihatásáról pontos helyzetjelentés nehezen adható, mert a kár vidékenként és itt is foltonként

jelentkezik. A minisztérium a kalászosok terméskilátásaiban a fenti okoknál fogva a legutóbbi hivatalos jelentés óta beállott változást legalább nagyjában szükségesnek tartja külön közölni a nyilvánossággal. A gazdasági felügyelőktől az e célból hozzájuk intézett rendkívüli felhívásra beérkezett kár- és természetjelentések adataiból ezidő szerint az ország kalászosaiban előfordult károkról, illetve a várható terméskilátásokról a következő kép alkotható: Várható termés búzából 16,550.000 métermázsás; két héttel előbb 18,000.031 métermázsás, kevesebb termés tehát 1,450.031 métermázsával. A rozstermés kilátásai valamivel javultak a július 6-iki állapottal szemben; az árpa és a zab csekély változást mutat.

Baranya vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén a vármegyei gazdasági felügyelőség bejelentette, hogy a vármegye déli részén a rozsdagomba nagy pusztításokat vitt véghez a gabonában. A gabona-betegség több helyen a termésben száz százalékgig terjedő károkat okozott. A gazdáknak az idei buzatermésből sem kenyérre, sem vetőmagra nem jut. Sürgős felterjesztést intéztek a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy a károsult gazdák részére vetőmagot, a belügy-miniszterhez pedig, hogy a gazdák részére inségbuzát osszanak ki.

Borsod—Gömör vármegyék közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén Wittner Kálmán gazdasági felügyelő beszámolt Borsod—Gömör vármegye mezőgazdasági helyzetéről. Rámutatott arra, hogy a vármegye területén a gabonarozsdakármegállapítás még júniusban megtörtént, azonban a kár azóta állandóan növekszik és a további csapások által okozott károk folytán ma már az 50 százalékot is meghaladja. A terméskilátások rozszabodása folytán a gazdák kötelezettségeiknek sem tehetnek eleget. Javasolja, hogy irjanak fel a kormánynak, tekintettel a rossz terméskilátásra, árveréseket ne tartsanak és felesleges költségeket ne okozzanak, ha a kiméleti idő, vagyis négy hónap alatt köztartozásaiknak nem tudnának eleget tenni.

Sárközi viseletű babák,

a budapesti Vigadóban rendezett iparművészeti kiállításon.

Pózmászás a Tiszakürt-kórhányi Faluszövetség júniálisán.
A nyertes a pózna tetején elhelyezett ezüstórárt kapta meg jutalmul.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A lausannei értekezletet Franciaország és Anglia megállapodása követte. A lausannei értekezlet után jutott nyilvánosságra, hogy Franciaország és Anglia megállapodást kötöttek egymással, mely szerint a két kormány egyetértően jár el mindazokban a fontos kérdésekben, melyek megoldása előmozdítja az európai államok együttműködését. A megállapodás kimondja azt is, hogy a lausannei egyezmények csak akkor lépnek végleges hatályba, ha az egyezmények ratifikálása már megtörtént. Ami a hitelező-hatalmakat illeti, ezek a ratifikálást csak akkor hajtják végre, mikor már kielégítő megállapodás jött létre köztük és a saját hitelezőik között. Ha Németország hitelező-államainak sikerül ilyen kielégítő megoldásra jutni saját adósságaik ügyében, akkor az illető kormányok végrehajtják a ratifikálást és a Németországgal kötött szerződés teljes hatályba lép. Ha azonban ilyen szabályozást nem tudnának elérni, akkor a Németországgal kötött lausannei szerződést nem ratifikálják. Ennek következtében új helyzet fog előállni és szükségessé válik, hogy az érdekelt hatalmak újabb megállapodjanak a teendőik dolgában. Ebben az esetben valamennyi érdekelt jogi helyzete újból olyan lesz, mint a Hoover-moratórium előtt volt. A két kormány a német, olasz és belga kormányokat is felszólította, hogy csatlakozzanak az egyezményhez. Olaszország és Belgium már bejelentették csatlakozásukat, Németország egyelőre várakozó álláspontot foglalt el.

Földműveszavargások Oroszországban. A Volga-németek közfarsaságában számos helyen földműves-zavargások törtek ki, amelyeket a GPU (bolsevista rendőrség) osztagai véresen elnyomtak. A zavargások arra vezethetők vissza, hogy a helybéli szovjet-hatóságok nem akarták érvényt szerezni annak a kormányrendeletnek, amellyel részben szabaddá tették az élelmiszerekkel való kereskedést. Számos helyen, ahol földművesek eladásra kínálták terményeiket, az árut lefoglalták. Sok esetben az eladók letartóztatották és élelmiszerekkel való üzérkedéssel vádolták meg. Több helyen szabályszerű tüzharc keletkezett a lakosság és a GPU osztagai között, amelyeknek Moszkából kellett kérni erősítést. Az ukrán földművesek és a GPU között véres összetűzés történt. A kievli kormányzóság egyik helységében a földművesek nem akarták kiadni a rájuk kivetett gabonamennyiségeket. Amikor a GPU a gabonát le akarta foglalni, a rendőrgyőzőket kikergették a faluból. Amikor erősítést érkezett, a fegyveres katonák a falut bekerítették és mind a négy sarkán felgyújtották.

Három értékes gyakorlati gazdasági mű.

Fiker József menekült ny. községi főjegyző, gyakorlati gazda és gazdatitkár szerkesztésében és kiadásában a következő három mű jelent meg:

1. *Utmutató.* Hogyan lehet megélni egy családnak egy hold jövedelméből, természetesen hozzáértéssel, fáradságot nem ismerő szorgalommal és még nagyobb takarékoság mellett. Az egy hold föld beosztását, beépítését és betelepítését hét gyakorlati ábrával mutatja be és tíz jövedelmi forrásnak az évi 1600 pengős összes tiszta jövedelmét tételesen mutatja ki és részletesen ismerteti a termékek módózatait gyakorlatiokban.

2. *Tájékoztató a válságos gazdasági helyzet okairól és ut a boldogulás felé.* Ebben az egész vonalon részletesen ismerteti a kölcsönös előnyöket és hátrányokat. Ezek orvoslási módózatait. Az *Utmutató* című munkájánál lévő hét ábrát még további öt ábrával egészíti ki. A tanyaközpontok létesítését is 18 tételben részletesen ismerteti. Különösen kiemelendők a lovak vágási és feldolgozási módózatai, amelyeket igen szakszerűen és gyakorlatiasan ismert a baromfiak és a sertésekkel való fel-
etetés céljaira.

3. *Tanácsadó gazdasági, háztartási, ipari, kereskedelmi és egyéb hasznos teendők és tudnivalókról* című műve pedig négy terjedelmes tabellával is van ellátva. Például a fajsúlyt a hektoliternél tetejére is kiszámította az összes gabonaműveknél és terményeknél, mely egyetlen könyvben sem található. Az összes időszéri gazdasági teendőket ágazatonként tartalmazza és ismerteti műve, s olyan sokoldalú, hogy egy családi kis lexikonnak felel meg. A művet ajánló nagyevű szakértő szerint ez egy házagótló gazdasági munka és aki e könyv birtokában van, nem kell, hogy egymáshoz tanácsért forduljon. A sok közül például a kenyérmagvaknál, a húsfélénél és a bornál hogyan lehet óriási előnyöket elérni, gyakorlati példákkal tételesen mutatja ki. Hogyan szerezhet be egy fogyasztó ugyanazon áron háromszor annyit bort és így a termelő háromszor annyit ad el, mint eddig eladott, mindezt megkapóan ismerteti. Az ingyen bor című kitétele pedig igen érdekes. Éppen így: hogyan lehet a vetőmagvakat, ha legalább minden negyedik év helyett minden két évben és pedig tizedrészt költséggel beszerezni, nagy gyakorlati tudásra vall.

Műveit a magyaróvári m. kir. gazdasági akadémia is megrendelte a tanári könyvtár részére. Egy-egy mű ára 1 pengő, összesen 3 pengő. Megrendelhető: Fiker József, Kisalag, Pest vm. címen, portómentesen.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Folyik a selyembüök beváltása.

A *Selyemtenyészési Felügyelőségek* raktárai már megkezdették a selyembüök beváltását. Az országban három nagy beváltó állomás, illetve gyűjtő raktár van és pedig: *Tolnán, Győrött és Békéscsabán.* A selyemtenyészési felügyelőségek az I. osztályú selyembüökért kg-onként 1 pengőt, a másodosztályú selyembüökért pedig 80 fillért és a harmadik osztályúért 10 fillért fizetnek.

A kaposvári kamara jubiláris közgyűlése.

Az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* vasárnap, július hó 10-én tartotta *Kaposváron* tizedik évi jubiláris közgyűlését. A közgyűlést *Benyórszky* Mór gróf nyitotta meg. Bejelentette, hogy a jövőben a kamara közösen kíván dolgozni a megyei gazdasági egyesületekkel, végül méltatta a kamara első elnökének, *Hoyos Miksa* grófnak érdemeit. Ezután határozatilag táviratban üdvözölték *Purgly* Emil földmívelésügyi minisztert és *Hoyos Miksa* grótot, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökét. Majd *Meirner* Ernő, *Marschall* Ferenc, *Szűts* József esperes-pébános, *Vétek* György dr., *Bokor* Ervin, *Döry* Frigyes földbirtokos üdvözölték a jubiláló kamarát, azután *Dick* József pécsi földmunkás közbenjárást kért az irányban, hogy a kamarát a jövőben nagyobb munkákkal ruházzák fel. *Kiss* Elemér kamarai igazgató olvasta föl jelentését s ismertette programját, amely a gazdatársadalom egy táborba való tömörítésének szükségességét hangsúlyozza.

A földművelésügyi miniszter a magyar liszt jó híréért.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely a magyar liszt jó híre, a gazdasági, valamint közegészségi érdekek megóvása, továbbá az emberi táplálkozásra szolgáló liszt, kenyérfélék és tésztaemlék hamisítatlan minőségének biztosítása céljából a liszt előállításánál, valamint feldolgozásánál minden olyan vegyi eljárás alkalmazását megtiltotta, amely a lisztbe, vagy az abból előállított késztermékekbe természetüknek meg nem felelő idegen anyagot juttat. A rendelet hatálya a külföldről behozott termékekre és cikkekre is kiterjed. Egy másik rendeletben viszont megengedte a földművelésügyi miniszter, hogy a lisztnek és a lisztből emberi táplálkozás céljára készített termékeknek előállítására olyan segédanyagokat használjanak fel, amelyek az előállított termék tulajdonságára előnyösen hatnak, az egészségre ártalmatlanok, feltéve, hogy azoknak ilyen célra való forgalombahozatalára a miniszter engedélyt adott.

A kisvárdai választás eredménye. Vasárnap, július hó 17-én zajlott le Kisvárdán a képviselőválasztás, hogy a Kállay Tamás lemondásával megüresedett mandátumot új képviselő vehesse át. Két jelölt küzdött a mandátumért: Mózer Ernő, aki tizenkét évig képviselte a kerületet, és Osváth Pál dr., a független kisgazdapárt jelöltje. Mózer Ernő 4000, Osváth Pál dr. 4370 szavazatot kapott, a kerület képviselője tehát 370 többséggel Osváth Pál dr. lett.

A „Faluszövetség” Tiszakürt-korhányi fiókja ez év június havában igen sikerült népmulatságot rendezett. A mulatságnak természetesen nem a szórakozás volt az igazi célja, hanem az, hogy a belépődíjakból közeli kiadásait fedezzék. Ezek között áll elsősorban székfűtőépítésük nagy feladata. Szegénységük filléreiből vettek egy telket, saját munkájukkal kiásták, mintegy 15.000 darab vályogra való anyagot, minden munkát ingyen maguk vállalnak a tagok, csak a legszükségesebb tetőfedésre nem telik a jó szándék. Erre kell a pénz. Adományokat esetleg módosabb egyesületeinktől és fiókszövetségeinktől szívesen vesznek. A mulatság egyébként, mint a mai számunkban közölt képek mutatják, igen jól sikerült, anyagilag nem annyira, mint erkölcsileg, mert mint a fiatalok vezetője hangsúlyozta, hogy a Faluszövetség mulatságán sohasem szabad előfordulni semmi rendellenességnek. A nevékre, a becsületükre egy a hatóságok, mint a nagy nyilvánosság előtt nagyon érzékenyek. Így is a helyes, mert csak közbeesülésben lévő társadalmi intézménynek van talaja a falu jóra való népe között.

Bata Tamás halála. A csehszlovák cipőkirályt, Bata Tamást, az elmúlt héten halálos katasztrófa érte. Saját repülőgépén indult utnak gyártelepéről, Zlín városából, de néhány percei a felszállás után a repülőgép több száz méter magasságból lezuhant és Bata a pilótával együtt szörnyethalt. A világhírű nagyiparos halála óriási megdöbbenést keltett Csehországban és a külföldön, mert a Bata-művek, továbbá a külföldi telepei több mint húsz ezer embert foglalkoztatnak és a munkásságnak nagyszámú betétje van az üzemekbe befektetve. Az elhunyt nagyiparost óriási részvétellel temették el Zlínben, ahová a környék egész lakossága elzarándokolt, hogy elbucszúzzék nagy jövedelmétől. A temetésen a köztársaság elnöke és a kormány is képviseltette magát. A cipőkirály egészen alacsony sorsból küzdötte fel magát, csodálatos sikereket ért el tehetségével, és valóban amerikai arányúvá fejlesztette vállalatát. A mai idők egyik legérdekesebb egyénisége tűnt el a szereplés színteréről és kétséges, hogy mammut-vállalatai kibírják-e azt a csapást, melyet életrekeltőjük halála jelent.

Hazatérés a hadifogságból tizenyole év után. Raskó András nyíregyházi cipésmester még 1914-ben orosz fogságba került. Oroszországban feleségül vett egy orosz nőt, aki életét mentette meg. Házasságából három gyermeke született. A honvágy hatása alatt Raskó elhatározta, hogy visszatér hazájába és hosszú, viszontagságos ut után feleségével és gyermekeivel együtt az elmúlt héten megérkezett Nyíregyházára, tizenyol év távollét után.

Aki nem utazhat fürdőbe, egy oldó és levezető ásványvíz ivókurára, használja az Igmándi kurát otthon, amely minden évszakban jelentős sikerrel pótolja a költséges fürdőző kurákat.

Óagy.

*Ugy szeretnék költő lenni,
Hogy szerelmes éneket
Elzenjsem, hogy édesem
Mi vagy s leszel énnekem.*

*Szebb a dalban kifejezve
A szerelmem, a bánat —
Szebben, jobban elmondhatom,
Hogy meghalok utánad . . .*

Irtó: ALMÁDY ZOLTÁN (Budapest).

Egymillió munkanélküli van Newyorkban. A munkanélküliek száma Newyorkban elérte az egymilliót. Eltartásukhoz a magánjótékonyoknak hetvenöt millió dollárral kell a következő évben hozzájárulni. A város a munkanélküliek segélyezésére napi hatvanezer dollárt költ, mely összeg rövidesen százezer dollárra emelkedik.

Ünnepelt tanító. Meleg ünnepségekben részesítette Füle község közönsége Szijjártó Károly vezető tanítót, aki most töltötte be tanítói munkájának harmincadik évét. A székesfehérvári egyházmegye világi elnöke, Széchenyi György gróf, köszöntötte elsőként, majd Székely Gyula esperes, kerületi tanfelügyelő adta át Svojay Lajos megyés püspök levelét, amellyel Szijjártót igazgatóvá nevezte ki. A Fejérmegyei Tanítóegyesület nevében Szabó Elemér elnök, a község nevében Heltay Ferenc főjegyző üdvözölte az ünnepeltet.

Az elsüllyedt „Prométhée” hatvanhárom áldozata másfél napig vergődött. Több buvárnak sikerült megközelíteni a cherbourgi öblől mélyen fekvő Prométhée tengeralattjárót. A buvárok arra a megállapításra jutottak, hogy az elsüllyedt tengeralattjáró ablakai egytől-egyig zárva vannak. Megdől tehát az a feltevés, hogy a víz már a süllyedés pillanatában behatolt a Prométhée terméibe és hogy a hatvanhárom főnyi legénység pillanatok alatt elpusztult. Az igazság ezzel szemben az, hogy a hatvanhárom ember másfél napig vergődött a legszörnyűbb kínok közepette a tenger mélyén s csak akkor fulladt meg, amikor az oxigénpalackok készlete már teljesen kimerült.

A bíró, aki önmagára szab büntetést. F. E. Rigall, az amerikai Illinois-állambeli Greynille békebírója, csendháborítás miatt husz dollár pénzbírságra ítélte M. Brewer vádlottat, azután önmaga ült le a vádlottak padjára és önmagára ugyan-csak 20 dollár bírságot szabott ki. Grever ugyanis előző este az után magával Rigall békebíróval verekedett.

Használt gépek eladók!

14—16—18 soros egyszerű, műtrágyaszóróval kombinált használt, de teljesen üzemképes állapotban levő

vetőgépek,

továbbá egy darab 24 soros traktor vontatású vetőgép,

géperejű szecs kavágó

és egyéb

kis gazdasági gépek

kedvező részletfizetési feltételekkel kamatmentesen eladók. A gyakorlatban kitűnően bevált

„Capax” téglasajtoló gépekből

még néhány kapható.

Érdeklődők forduljanak a következő címre:

FALUSZÖVETSÉG

Budapest, V., Báthory-utca 24.

Édes kicsi . . .

Édes kicsi mindszenti lány
A két szemé oly szép magán,
Mint az égen a sok csillag;
Tilkiot rejtőn mosolyognak!

Édes kicsi mindszenti lány
Pírulása oly szép arcán,
Mint a hajnal s naplemente,
Ha biborszint fest felhőkre.

Édes kicsi mindszenti lány
Minden, minden oly szép magán,
Piros ajka, a szép haja,
Szempüllője, a két karja.

Édes kicsi mindszenti lány
Áldás lehet a faluján,
Mert ily szép lány csak egy terem,
Ha szereti őt az Isten.

Édes kicsi mindszenti lány
Legyen áldás a faluján,
Legyen áldás a házukon,
Én magának ezt kívádom.

Két szép szemé sohse sirjon.
Kicsi ajka csak mosolygjon.
Élte legyen rózsás, vidám;
Édes kicsi mindszenti lány.

Irtá: VÖRÖS VINCE (Kisbicsérd).

Jehova-szekta alakult Balmazújvárosban. Balmazújváros községben és annak környékén a földművesnép körében jelentkezett egy új vallási szekta, amely *Jehova* elnevezéssel működött. A közigazgatási hatóságoknál panaszt tettek, hogy az új szekta hívei a törvényesen bevett felekezetek tagjait azzal csábítják magukhoz, hogy náluk nem kell egyházi adót fizetniük. Az új szekta vallásos összejöveteleit erre betiltották. A Jehova-szekta hívei a napokban panaszos beadványt intéztek Karafiáth Jenő dr. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, akinek a közigazgatási hatóságokkal szemben védelmét kéri.

Kilenc marháat elgázolt egy gyorsvonat. Újdombóváról Budapestre menő délutáni gyorsvonat *Simontornya* előtt beleszaladt egy a sínelen keresztül menő tehéncsordába, miközben kilenc marháat a mozdony elgázolt. Szerencsére a mozdonyvezető óbersége folytán a vonat kiskiklását sikerült megakadályozni.

Óriási tüzvész Newyorkban. *Coney Island*, Newyork népszerű mulató- és kiránduló negyede, az elmúlt héten kigyulladt akkor, amikor a sziget stranduszodájában a fürdőzők tizezrei kerestek enyhülést a nagy hőségtől. Brooklyn összes tűzoltócsapatát sem tudták a tüzet megfékezni, amely négy épületcsoportot, köztük két óriási fürdőt, négy pavillont és tizenöt lakóházat elhamvasztott és mintegy két és fél millió dollár anyagi kárt okozott. A szigeten várakozó többszáz magánautó is meggyulladt s az egymásután felrobbanó benzintartályok csak növelték a pánikot és a pusztulást. A fürdőzők ezrei, akiknek a ruhái a kabinokban égtek, fürdőruhában menekültek haza. Az eddigi megállapítások szerint az anyagi kár több, mint ötmillió dollár és mintegy ezer ember hajléktalanná vált.

Megölte az „ördögűző” asszonyt. Most derültek ki az érdekes előzményei annak a gyilkosságnak, amely a multkoriban játszódott le *Mezőkovárháza* községben, ahol *Lipták János* egyetlen baltacsapással megölte *Biró Györgymét*. Birónét híres csodatevő javasasszonynak ismerték és *Lipták* hónapokkal ezelőtt felkereste az asszonyt, aki azt mondta neki, hogy az ördög szállta meg és az tartja hatalmában. Ettől kezdve *Lipták* páciense lett az asszonynak, aki miatt mindenét pénzre tette, hogy kívánságait kielégítse. A gyilkosság előtt néhány nappal az asszony új követeléssel állott elő: új ruhát kért *Liptáktól*. Amikor a férfi ezt megtagadta, *Biró György* nagy szidalmak között megátkozta. A legény, amikor ezt hallotta, előrántotta a magánál levő baltát és végzett az asszonnyal. A legényt most orvosok vizsgálják a szegedi ügyészségi fogházban.

Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „*Ferenc József*” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a *Ferenc József* viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitünő szolgálatot tesz. A *Ferenc József* keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Huszonegy gyermek halála egy csilei moziban. *Talcahuano* csilei (Délamerika) kikötőben borzalmas tűzkatasztrófa ütött ki, *Huszonegy* gyermek meghalt, negyven súlyosan megsebesült. A tűz tulajdonképpen nem is volt veszélyes, a lángokat azonnal sikerült eloltani. De hiába igyekezett a mozi vezetősége a gyermekeket megnyugtatni, azok között leírhatatlan pánik tört ki és az apróságok fejveszetteen menekültek a kijáratok felé, ahol a szó szoros értelmében agyontaposták egymást. A nézőtérén lévő több mint ezer gyermek természetesen nem tudott egy pillanat alatt kijutni a kijáratokon és a leírhatatlan tolongásban 21 gyermek meghalt, 40 pedig súlyosan megsebesült. Tíznek a mellkasát a szó szoros értelmében beszakították.

Harmadik emeletről egy kórház kertjébe ugrott. Különös öngyilkossági kísérlet játszódtott le július hó 11-én, Budapesten, a *Ferenc-körút* 34. számú házban. A házban már hosszabb idő óta tatarozási munkálatokat folytat *Gepler Jenő* kőművesmester. Gepler délután bezárkózott a ház egyik mellékhelyiségébe és borotvával felvágta csuklóján az ereket. Később vérző kézzel kitámolygott az udvarra, felment a harmadik emeleti folyosóra, amely a szomszédos *Knézics-utcai Erzsébet-kórház* kertjére nyílik. *Gepler Jenő* levette magát a harmadik emeletről és a kórház kertjébe zuhant. Csodálatos módon semmi komolyabb baja nem történt a hatalmas zuhanástól. A kórház orvosai első segítségben részesítették, aztán a mentőknek adták át, akik a *Rökus-kórházba* vitték. *Gepler* állítólag elkeseredésben akart öngyilkos lenni, mivel már az utolsó hetekben munkásait sem tudta kifizetni.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Vasárnap, július hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Jászkisér, Törökszentmiklós.

Hétfőn, július hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Alap, Búdszentmihály, Dunavese, Fadd, Fehérgyarmat, Jászfényszaru, Kapuvár, Kőszeg, Kunmadaras, Némethely, Nógrád, Szany, Szeghalom, Tiszatarján, Verpelét. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Csákvár, Gödre, Marcali, Túrje. — *Marha- és kirakodóvásár:* Zirc.

Kedden, július hó 26-án: *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Iharosberény, Bicske, Nagypírít, Zalaszentó. — *Állat- és kirakodóvásár:* Dunavese, Erdősokonya, Lesencetomaj. — *Marha- és kirakodóvásár:* Zirc.

Szerdán, július hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Alsónémedi, Nyírmada, Zomba. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bicske. — *Kirakodóvásár:* Nagymaros.

Csütörtökön, július hó 28-án: Állat- és kirakodóvásár: Hajdudorog, Pellérd, Tét.

Pénteken, július hó 29-én: Állat- és kirakodóvásár: Csepreg. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Letenye.

Szombaton, július hó 30-án. Állat- és kirakodóvásár: Apátfalva. — *Kirakodóvásár:* Harka (bizonytalan). — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Sőjtör. — *Marha- és sertésvásár:* Szekszárd.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. S., Répevis. Ez a rejtély nem vált be, mást kérünk. — **H. K. A., Döge Jók.** — **N. E., Rácalmás.** Több közölhető van köztük. Szívesen vesszük, ha máskor is felkeres bennünket rejtélyekkel. Keresztrejtélyt közlünk, képrejtélyt azonban — a klisékésítés költséges volta miatt — nincs módunkban közölni. Július hó 8-án küldöttük el a jutalomkönyvet, ha elkallódott, csak a postai szállítás alatt kallódhatott el. Ha időközben sem érkezett meg, tessék értesíteni bennünket, hogy pótolhassuk.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

18

IRTA: FÖLDES GÉZA

Apám!

Ugy akartalak megszólítani: édesapám. De lehet-e „édes“-nek címezni azt, aki úgy akar velem rendelkezni, mint akár a vadász kutyájával?

Amikor úgy akarsz velem rendelkezni, hogy ebbe én még bele se szólhassak, letértél a szülőlt megillető jog utjáról. S ha a te akaratod és az enyém között ilyen nagy az ellentét, feléled az én jogom, hogy tiltakozzak.

Megértem a te vágyaidat, hogy családunkat meg akarod holmi idegen vér vegyülésétől oltalmazni. Azt gondold, hogyha rám bízod a férjváltást, talán olyant is választhatnék, akinek ereiben nem csörgedez a hozzánk illő kék vér. És te erre akkora súlyt helyezel, hogy elfeleded, a test mellett a léleknek is vannak jogai.

Lehet, hogy igazad van. Lehet, hogy az őskkel szemben ezt te tisztábban érzed, mint én. De ha ez az érzés bennem a tieddel nem egyezik, gondold arra, hogy ezt is te nevelted belém. A te apai irányításod mellett oltották lelkembe a tudós és nagyszívű tanárok az emberszeretetet. S ugyancsak tőlük kaptam utra valóul, hogy az ember értékének a megítélésénél mindenkor a lélek a fontosabb.

És te mégis odadobnál a legelső léhütőnek, mert annak tiszta a — pedigreje. És arról tudni sem akarsz, hogy milyen üres a lelke.

Neked elég, ha átveszi a te gondtalan életedet. Nekem nem elég, mert fél az étellel megküzdenni. Tudd meg, hogy én a jövőbeli férjem megválasztásának a jogáról soha le nem mondok. Ezt a jogomat semmiféle érdekekkel elhomályosítani nem engedem.

Téged hevit a családi hagyományokban rejtőzködő gőg és előítélet. Engem lelkesít a nőnek legszentebb kötelessége: a családi tüzhely édes melege. Ezt ott még senki meg nem találta, ahol a házasság üzleti vállalkozás.

Apám, minket egymástól két ellentétes világ választ el. E két világ között tatóngó mélység fölé hidat építeni nem lehet. Ezt mi hiába is próbálgatnók. Jobb lesz nekünk egymástól elválni.

Ha megnő a madár, kirepül a fészkeből. Így repülök én is ki ebből a fészkekből, melynek emlékei velem maradnak a sirig. Az a lelki kincs, amit magammal viszek s amiért neked örök hálaival tartozom, igaz tulajdonom. Ez megnyugtató és biztosít, hogy a világon soha senkinek a terhére nem leszek. Nyugtasson meg téged is, hogy lelkem elég erős és szégyent reád hozni nem fogok.

Isten áldjon apám . . . édesapám! Képed a szivemben, lelked a lelkemben végig kísér az élet utain. Beláthatod te is, hogy másként nem csele-

kedhettem. A családi örökség: a kimondott szó mellett való megmaradás engem is kötelez, hiszen én is Csomád vagyok.

Bucsucsókom fogadd azzal a szeretettel, amivel én ezt neked szántam. Isten veled s ha úgy látod jónak, felejtsd el a te

Rákidat.

Mire Ráki ezt a levelet befejezte, az óra már éjfél utótt. A levelet nem zárta le, úgy hagyta nyitva az asztalon.

Kis táskát vett elé. Belerakta az iskolai bizonyítványait és a többi személyére vonatkozó iratait. Aztán betette a kottáit és a többi írásait. Elfért benne még néhány darab fehérnemű és egy öltözet ruha. Ékszerreit sem hagyta itt. Nagy értéket képviseltek ezek. Számba vette a pénzét is. Ez is szép összeg volt, mert az apjától mindig bőven kapott, de ő feletle keveset költött el ebből.

Elővette a cigányleány ruhát és felöltözött úgy, mintha a hangverseny dobogójára készülne. Még a tükörben is megnézte magát és a lelke egyszerre megtelt a múlt édes emlékeivel. Azt azonban megállapította, hogy őt ebben a ruhában senki meg nem ismeri.

Mikor aztán elkészült, szép csendesen kiment a szobájából s a kerten át elindult az erdő felé. Egyelőre az elhagyott vadászlakba igyekezett. Ezt tartotta olyan helynek, ahol néhány napig nyugodtan meghuzhatja magát.

Hogy onnan merre veszi útját, azt is ott fogja nyugodtan elhatározni. Egyelőre csak abban volt biztos, hogy ott az apja nem fogja keresni.

Aztán bucsut intett a boldog gyermekkor elhagyott édes emlékeinek. Talán éppen ebben a percben omlottak össze a Csomád úr kártyavárai, amikor egyetlen leánya és a szemefénye hontalanná lett.

Mi vár reá a nagy világban? Ki tudná azt megmondani! Talán az elzúllás . . . Talán a dicsőség?

Ki tudna erre ma felelni?

XI.

A szerelem tavasza.

Ráki a kerten keresztül nemsokára kiért az utra. Nem országot, csak aféle erdőre járó ut, melyet a jó Isten tart fenn. Göröngyös, hepe-hupás, sok vizmosás árkolta össze-vissza. Itt már senkitől sem félt, hiszen egy cigányasszonyt ki is venne számba?

Már hajnalodott. Az uton az erdőbe siető szekerek csendesen eregéltek. Éppen szénacsinalás ideje volt. Ilyenkor sokan mennek ki az erdőbe. A havason a tágas tisztásokon dus füves rétek vannak. Ezek várják a megmunkálást.

(Folytatjuk.)

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Búza októberre 12.16—12.18, márciusra 13.76—13.78. Rozs októberre 9.10—9.15, márciusra 10.18—10.15. Tengeri júliusra 18—18.10, augusztusra 17.40—17.60, májusra 10.80—10.85 pengő métermázsánként.

A készrúpiac és határidőpiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. jelentése.) A bitorherre néhány napi átmeneti lanyhulás után ismét jobb keresletnek örvend s ez a kereslet különösen jóminőségű, világos, ázott, szemtelen minőségre vonatkozik. Főleg azonnal szállítható jó tétellek iránt mutatkozik érdeklődés, s már igen jelentős mennyiségek kerültek kivételre. *Fehérherceben* a kínálat állandóan erősödik és nemcsak nálunk, hanem Lengyelországban is igen nagy és jó termésre van kilátás. A külföldi árkinálatok lényegesen a tavalyiak alatt mozognak, tényleges üzlet azonban még egyáltalában nem fejlődött ki. A hét elejei zivatarkor és esőzések következtében *muharmag, vörös köles és tartórépa* iránt is igen élénk az érdeklődés és különösen muhar ismét nagy mennyiségben talált elhelyezést. A *budapesti árú- és értéktársaság* hivatalos jegyzése 100 fillér-ként, nyersrúrtól, budapesti paritásában: bitorherre 43—45 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadára 46—50, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 38—44, kettős főző 38—40, négyes kenyérliszt 26—38 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmányiac. Árpakorpa 12, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, búzakonkoly 11, konkolydara 12, lenmagpogácsa 1, napraforgópogácsa 15, repepogácsa 12.50, rozskonkoly 11, rozskorpa 11.50, rozsoes 11, rozstakarmányliszt 15.50, szójabab-pogácsaliszt 23, tök-magpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétiszéna, új másodrendű 5.60—6, harmadrendű, esomázolásra 3—5.25, lucernaszéna 5—6.50, zabosbükknyszéna 4.90—6, alomszalma másodrendű 3.50—4.60, zsúpszalma 5.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 23—25, bélés szalma 9 pengő métermázsánként.

Borjuvásár. Élő borjú, belföldi szopós elsőrendű 0.55—0.65, kivételesen 0.70—, másodrendű 0.47—0.54, harmadrendű 0.40—0.46 pengő kilogrammonként, élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosokör (tarka) 0.52—0.56, elsőrendű belföldi jármosokör (fehér) 0.52—0.56, 1½ éves szők 0.45—0.50, 1½ éves tinók 0.48—0.50, fiatal, friss fejés tehén 0.73—0.83 pengő kilogrammonként, élőszuliban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kistogás ürök, páronként 100 kg, vagy ezen felül szuliban 44—50 fillér, prima házott bárányok, páronként 75 és 80 kg közötti szuliban 44—50 fillér kg-ként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Lóvásár. Csikó 60—145, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 300—450, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 140—280, számar 35, alárendelt 18—148, vágó 30—180 pengő darabonként.

Vágómarhávársár. Ökör 32—48, bika 38—43, tehén 32—46, esontóznai való 15—24 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 96—104, kivételesen 106, közepminőségű 108—110, nehérsertés 112—114, kivételesen 115, keresztzetű 112 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Gyapjú. A július hó 7-iki budapesti gyapjú-aukciót követően az irányzat országsszerte esendős volt és a forgalom leginkább csak az aukción visszamaradt tétellekből származó egyes vétékekre szorítkozott. A fizetett árak a következők: A/B fésűsgyapjú 0.90—1.10, A fésűsgyapjú 0.92—1.15, A/AA fésűsgyapjú 0.95—1.20, AA fésűsgyapjú 1.10—1.25, a/aa szövetyapjú 0.90—1.05 pengő kilogrammonként. Az árak zsiros állapotban, helyt Budapest értendőek.

Husvásár. *Marhahus* a nyílt piacokon: Rostélyos, vastagbátzsín, feislál, fehérpeseénye, stb. 120—240, fartó, lapocka, puhabátzsín 120—240, esontós oldalas, tarja szegye 100—160, szegye 0—120, gulyásnak való 60—120, nyelv 150—200 fillér kilogrammonként. — *Borjuhus:* Felzelettel comb 180—240, sütni való 200—220, pörköltnek való 80—140 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhus:* Juhcomb 160—200, gerinc, lapocka 140—180, pörköltnek való 80—120 fillér kilogrammonként. — *Sertéshus:* Friss karaj 200—300, comb, tarja, lapocka 170—210, oldalas 130—180, füstöltkaraj, lapocka, tarja, oldalas 150—300, olvasztani való szalonna 156—176, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 140—200, hár 168—188, tepertő zsiros 160—200, sertésszár 152—164 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 180—340, csirke 90—280, ruca 150—250 fillér darabonként, ludmáj 400—800 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Teatojás 7—9, főző 6—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Őzgerinc 400—500, comb 260—300, egyéb 40—50 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 280—400, ponty 200—280, kárász 100—160 fillér kilogrammonként. — *Kék:* 8—10 fillér darabonként, nagyság szerint.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 34, lefőlözött 14,

aludtfej 100, tejszín 180—220, tejszó 128—180 fillér literenként, centrifugált teavaj tömbben 280—320, 10 dkg-os csomagolásban 320—380, főzővaj 260—280, szedett vidéki 260—280, tehénturó 80—120, sovány tehénturó 40—70, juhturó 200—280, kevertturó 160—290, juhsajt 160—220, hazai ementáli sajt 280—400, hazai trappista 180—280 fillér kilogrammonként.

Szárzafőzések és szárzatsza. A nyílt piacokon: Lencse 32—80, hántolt feles borsó 46—80, aprószemű fehérbab 24—32, nagyszemű 44—100, szines 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa csomója 4—16, petrezselyem 2—14, kevert zöldség kilogrammja 32—44, zeller darabja 2—6, kalarábé 1—4, karfiol kilogrammja 40—70, makói vöröshagyma 12—22, fokhagyma 40—80, fejeskáposzta 8—20, savanyított káposzta uj 40—50, 6 28—40, kelkáposzta 6—26, fejes saláta darabja 2—6, torma kilogrammja 60—180, ujjburgonya 8—16, tömör csiperkegomba 120—260, éti vargánya 200—300, tinórgomba 200—260, szárított gomba 1600, fekete-erek 6—30, hónaprosztek csomója 4—10, jánosnapri retek kilogrammja 10—10, ugorka savanyítani való 8—24, salátának való 12—30, savanyított ugorka 100—140, vízes 60—80, kovászos 40—80, zöldpaprika kicsi darabja 2—6, nagy 4—20, tök főző 4—8, gyalult 10—20, vajbáb 8—18, zöldborsó hüvelyes 10—20, kifejtett 40—70, paradicsom uj 120—200, konzerv literje 80—100, paraj tisztított 20—40, sóska 16—30 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Közöséges alma 50—120, közöséges körte 80—120, nagyszemű meggy, kemény 60—100, aprószemű, kemény 20—40, nagyszemű hályagos meggy 36—50, aprószemű 20—40, fekete ropogós cseresznye 50—140, lágy 32—60, piros ropogós 50—120, lágy 25—60, sárga ropogós 30—60, kajszinbarack 40—160, őszibarack 180—280, málna 96—160, erdei szamóca 140—200, ananász er 80—140, ribizli 32—60, poszméte 26—50, sárgadinnye 160—300, szilvaiz 96—140, gyümölcsiz 140—320, zölddió 30—50, keményheju dió 90—100, dióbél 280—400, mogyoró héjazott 360—480, mandula héjazott 440—660 fillér kilogrammonként, citrom 6—10 fillér darabonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 320—360, félédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 140—160, kék mák 120—140, pergetett méz 120—140, házi szinszappan 120—160, közöséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben az árakat ugy a nagyban, mint a detailforgalomban változatlanul jegyezték. *Gyümölcspálinka.* A kereslet a törkölyüzletben megélenkült és 2.70—2.80 pengőn voltak ajánlatok. *Seprőpálinka* 2.80—2.90 pengőig kelt el kisebb tételekben. *Szicóriumot,* kékárut, 4.20—4.30 pengőn, nyári árut 3.60—3.70 pengőn jegyezték. *Boripárlat.* A belföldi rendeltetési borhoz szükséges boripárlat alapára abszolút hektoliterenként 220 pengő, készpénzfizetés mellett.

Építőanyagok. Portlandcement helyt gyár 5.60—5.80 pengő körül; darabos égetett mész helyt gyár 3.20—3.50 pengő, kisméretű téglá Budapestről vidék részére 32—33 pengő, vidéken 24—32 pengő, nagyméretű körülbelül 30%-kal drágább; budapesti hornyolt tetőeserép 54—56 pengő; asbepálta 40x40 cm 32.50 pengő; kátránylemezek engedménye 10—20%; Heraklitlenéz 1.5 cm 2 pengő; 2.5 cm 3.05 pengő; 5 cm 4.75 pengő.

Fapiac. A *fenyőfapiac* az árak változatlanul nyomottak. *Tüzi-fában* sem indult meg az üzlet a remélt mértékben. Csak bukffa és kétéves cserfa iránt van érdeklődés. Budapesti paritásban száraz belföldi bukffasáb 325—330, félszáraz bukffasáb 275—285, száraz cserhasáb 265—275, félszáraz 230—240 pengő. Nagyobb vétéknek a termelőik megfelelő engedményt nyújtanak. Az import-tüfiza ára a behozatali vámnak 11.60 pengővel való emelése folytán drágult. *Kemény-fában* nincs üzlet.

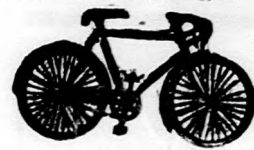
Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi július hó 18-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 20.40 (20.80), dollár 5.70½ (5.73½), hollandi forint 2.30 (2.31), német márka 1.35 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Cseh korona 16.96 (17.56), francia frank 22.30 (22.50), szerb dinár 9.96 (10.08), oláh lei 3.46 (3.56), lengyel zloty 63.95 (64.45), olasz lira 29.06 (29.36) fillér.

Színarany kilogrammja 5210—5230; Napoleon arany darabja 31.55 (31.70) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ BT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengős részletre.
Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányu kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —